

Semestr Europejski i Pakiet Komisji Europejskiej w sprawie strategii przeciwdziałania ubóstwu (2026)

Łukasz Arendt

Komisja Europejska, DG EMPL

XXVII Posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Lublin, 22 czerwca 2026r.

Semestr Europejski 2026 – kontekst

3 czerwca 2026 roku KE przedstawiła Wiosenny Pakiet Semestru Europejskiego (ocena + zalecenia dla Państw Członkowskich)

- Ważne dla okresu programowania 2028–2034 - wnioski Semestru mają być uwzględnione w Krajowych i Regionalnych Planach Partnerstwa
- Rada ma przyjąć zalecenia w lipcu br.

Edukacja i umiejętności

- Pogorszenie umiejętności podstawowych, braki kadr oraz luki w STEM i kompetencjach cyfrowych ograniczają konkurencyjność.
- Pogarszają się wyniki uczniów, szczególnie wśród grup defaworyzowanych i na wsi.
- Kluczowe problemy:
 - niedobór nauczycieli, niedopasowanie kompetencji do rynku
 - oraz niski udział dorosłych w kształceniu.
- Potrzebne:
 - wzmocnienie jakości edukacji, VET i programów przekwalifikowania.

Rynek Pracy

- Rynek pracy w Polsce charakteryzuje się:
 - wysokim zatrudnieniem
 - niskim bezrobociem
 - ale demografia i braki kadr to wyzwania długoterminowe.
- Potrzebna większa aktywizacja grup niedoreprezentowanych, zwłaszcza kobiet (bariery opiekuńcze, słaby dostęp do opieki nad dziećmi <3) i osób z niepełnosprawnościami.
- Należy wzmocnić dialog społeczny.

Polityka społeczna

- Ogólna sytuacja społeczna w Polsce się poprawiła:
 - ale utrzymują się różnice regionalne;
 - bariery w dostępie do usług i luki w ochronie socjalnej;
 - ryzyko ubóstwa jest wyższe u części grup i na obszarach wiejskich.
- Wyzwaniami są:
 - niedostateczne objęcie zabezpieczeniem społecznym (m.in. część osób w niestandardowych formach pracy);
 - oraz rosnące potrzeby opieki długoterminowej przy zbyt małym dostępie do przystępnych i dobrej jakości usług formalnych.

Semestr Europejski 2026 – zalecenia dla Polski:

Wspieranie **wysokiej jakości edukacji włączającej** oraz rozwiązywanie problemu niedoborów pracowników i umiejętności

Zwiększenie uczestnictwa w dziedzinach **STEM w szkolnictwie wyższym** oraz rozwiązywanie problemu **niedoboru nauczycieli i jakości kształcenia nauczycieli**

Dalsze zwiększanie skuteczności **kształcenia i szkolenia zawodowego**

Ułatwianie i zwiększanie **uczestnictwa dorosłych w uczeniu się**

Zwiększenie **uczestnictwa w rynku pracy grup defaworyzowanych**, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, między innymi przez zapewnienie dostosowanego do ich potrzeb wsparcia na rynku pracy

Ograniczenie **segmentacji rynku pracy w porozumieniu z partnerami społecznymi** przez rozwiązywanie problemu arbitrażu podatkowego z wykorzystaniem różnych rodzajów umów oraz poprawę dostępu do ochrony socjalnej

Zwiększenie dostępu do **usług opieki długoterminowej** i poprawa ich jakości

A close-up photograph of a hand with light skin counting several Euro coins on a white surface. The coins include a 2 Euro coin, a 1 Euro coin, and a 50 Cent coin. The hand is positioned on the left side of the frame, with fingers moving across the coins.

Pakiet - 6 maja 2026 r.

- **Komunikat Komisji w sprawie strategii UE na rzecz walki z ubóstwem** (oraz analityczne dokumenty robocze służb Komisji i dokumenty robocze służb Komisji dotyczące zasad skutecznej polityki walki z ubóstwem)
- **Komunikat Komisji pt. „Przerwanie cyklu ubóstwa dzieci – wzmocnienie europejskiej gwarancji dla dzieci”** (oraz dokument roboczy służb Komisji zawierający analizę)
- **Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie zwalczania wykluczenia mieszkaniowego**

Eliminacja ubóstwa w UE

- Pierwsza w historii unijna strategia przeciwdziałania ubóstwu ma na celu zapobieganie ubóstwu i zwalczanie go we wszystkich jego wymiarach, od urodzenia po starość
- Określono w niej ambitny plan społeczny, który ma pomóc w wyeliminowaniu ubóstwa do 2050 r.
- Skupia się na wysokiej jakości miejscach pracy, które są najskuteczniejszym sposobem na wyjście z ubóstwa dla tych, którzy mogą pracować
- Strategia łączy się z nowymi środkami mającymi na celu rozwiązanie problemu wykluczenia mieszkaniowego i lepsze wspieranie dzieci zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

1 na 5 Europejczyków, w tym 1 na 4 dzieci,
są zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Przeciwdziałanie ubóstwu w życiu ludzi

- Wzmocnienie europejskiej gwarancji dla dzieci
- Konsultacje z partnerami społecznymi w sprawie działań prawnych mających na celu usunięcie barier w zatrudnieniu
- Nowe wytyczne dotyczące przeciwdziałania ubóstwu pracujących
- Wspieranie osób starszych poprzez adekwatne emerytury i możliwości pozostania w pracy

Łączenie wysiłków na rzecz zwalczania ubóstwa

- Zasady skutecznej polityki przeciwdziałania ubóstwu
- Zapewnienie osobom żyjącym w ubóstwie pomocy w projektowaniu rozwiązań
- Koalicja przeciwko ubóstwu z przedsiębiorstwami i organizacjami charytatywnymi

Zwalczanie czynników przyczyniających się do ubóstwa

- Zalecenie Rady w sprawie zwalczania wykluczenia mieszkaniowego w celu rozwoju mieszkań socjalnych i przystępnych cenowo
- Łatwiejszy dostęp do usług społecznych
- Przeciwdziałanie dyskryminacji i stygmatyzacji wokół ubóstwa

Zwalczanie ubóstwa dzieci
Wzmocniona gwarancja dla dzieci ma na celu
zaspokojenie pilnych potrzeb dzieci żyjących
w ubóstwie i przerwanie cyklu ubóstwa na
dobre

19,3 mln dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

75% matek z małymi dziećmi twierdzi, że obowiązki opiekuńcze uniemożliwiają im pracę

Dorastanie w ubóstwie prawie **podwaja ryzyko pozostania w ubóstwie jako dorośli**

- Lepszy dostęp do **wysokiej jakości opieki nad dziećmi i skuteczniejsze świadczenia na dzieci**
- **Zapewnienie wszystkim dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji dostępu do usług, których potrzebują** (takie jak edukacja, opieka zdrowotna lub zajęcia pozalekcyjne), aby w pełni wykorzystać swój potencjał, oraz **ochrona ich przed rosnącymi zagrożeniami** (np. w Internecie)
- **Łatwiejsze przejście do dorosłości**, z rozszerzonym wsparciem

Zwalczanie wykluczenia mieszkaniowego

Proponowane **zalecenie Rady w sprawie zwalczania wykluczenia mieszkaniowego** ma na celu zapewnienie każdemu bezpiecznego miejsca do życia oraz podjęcie wczesnych działań, tak aby **nikt nie spał na ulicy**

- Około **1 mln osób** w UE cierpi z powodu bezdomności

- 40% obywateli identyfikuje braki mieszkania po przystępnych cenach jako **natychmiastowy i pilny problem** w miejscu, w którym żyją

- W latach 2013–2024 ceny nieruchomości mieszkalnych w ujęciu nominalnym wzrosły o ponad 60 % w całej Unii Europejskiej, szybciej niż dochody gospodarstw domowych

- Wczesne **zapobieganie wykluczeniu mieszkaniowemu** poprzez lepsze monitorowanie i wsparcie
- **Stabilne rozwiązania mieszkaniowe** dla osób bezdomnych
- Podejście oparte na mieszkalnictwie skoncentrowanym na **ludziach i ich potrzebach**
- Większa dostępność mieszkań socjalnych i przystępnych cenowo

Dziękuję!

[Employment-social-affairs.ec.europa.eu](https://employment-social-affairs.ec.europa.eu) (w jęz. angielskim)

[Zatrudnienie i umiejętności w UE](#)

[@EU_Social](#)

[Sprawy społeczne UE](#)

[Sprawy społeczne
UE](#)

